

RAPPORT NR. 9 / 2024

RME

Forslag om endringer i energilovforskriften og systemansvarsforskriften om rapportering mm.

Oppsummeringsrapport

SKREVET AV Anne Marthe ter Woerds Christensen, Lars Ekern, Ingrid Olsen Fossum, Maren Refsnes Brubæk

RME Rapport nr. 9/2024

Oppsummeringsrapport. Forslag om endringer i energilovforskriften og systemansvarsforskriften om rapportering mm.

Utgitt av: Reguleringsmyndigheten for energi og Norges vassdrags- og energidirektorat
Redaktør: Tiril Henriksen Norvoll
Forfattere: Anne Marthe ter Woerds Christensen, Lars Ekern, Ingrid Olsen Fossum og Maren Refsnes Brubæk
Omslagsbilde: Hege Bruvik Kvandal/NVE

ISBN: 978-82-410-2426-9
ISSN: 2535-8251
Saksnummer: 202405831

Sammendrag: RME og NVE oppsummerer høring av forslag til endringer i energilovforskriften og systemansvarsforskriften som ble sendt på høring 28. juni 2024. Vi kommer også med endelig anbefaling til forskriftsbestemmelser. Endringene som foreslås innebærer å flytte de delene av rapporteringsordningen som etter gjeldende energilovforskrift gjelder systemansvarlig fra energilovforskriften til systemansvarsforskriften. Samtidig beholder NVE sin hjemmel til å kreve data i energilovforskriften. I tillegg foreslås det en endring for at konsesjonærer skal kunne følge opp meldinger fra systemansvarlig som er vesentlig for effektiv utnyttelse og drift av kraftnettet.

Emneord:

Rapportering, anleggsdata, systemansvar, meldinger, kommunikasjonssystemer, energilovforskriften, systemansvarsforskriften

Reguleringsmyndigheten for energi
Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo

Telefon: 22 95 95 95
E-post: rme@nve.no
Internett: www.reguleringsmyndigheten.no

Innholdet kan brukes videre mot kreditering.

September 2024

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
1 Innledning	5
1.1 Om høringen	5
1.2 Om innholdet i oppsummeringsdokumentet	5
2 Generelle innspill	5
2.1 Øvrige innspill fra høringsinstansene.....	6
2.2 RMEs og NVEs generelle kommentarer	6
3 Kommentarer til de enkelte bestemmelsene	7
3.1 Energilovforskriften § 6-1	7
3.1.1 Gjeldende bestemmelse	7
3.1.2 Høringsdokumentets forslag	8
3.1.3 Høringsinstansenes innspill.....	8
3.1.4 NVEs kommentarer	8
3.1.5 Endelig forskriftstekst	9
3.2 Systemansvarsforskriften § 14a	10
3.2.1 Gjeldende bestemmelse	10
3.2.2 Høringsdokumentets forslag	10
3.2.3 Høringsinstansenes innspill.....	10
3.2.4 RMEs kommentarer.....	10
3.2.5 Endelig forskriftstekst	11
3.3 Systemansvarsforskriften § 18	11
3.3.1 Gjeldende bestemmelse	11
3.3.2 Høringsdokumentets forslag	11
3.3.3 Høringsinstansenes innspill.....	11
3.3.4 RMEs kommentarer.....	12
3.3.5 Endelig forskriftstekst	13
4 Endelig forskriftstekst	13
4.1 Energilovforskriften	13
4.2 Systemansvarsforskriften.....	14

Forord

Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME) har sammen med Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) gjennomført høring av forslag om endringer i systemansvarsforskriften og energilovforskriften om rapportering mm., RME høringsdokument 3/2024.

Høringsfristen var 30. september 2024.

Dette oppsummeringsdokumentet gjør rede for hvilke høringsuttalelser som er kommet og RME og NVE sine vurderinger av disse.

Vi foreslår for Energidepartementet at det gjøres mindre endringer i forskriftsforslaget etter høringen når det gjelder forslaget til energilovforskriften § 6-1. Ellers anbefaler vi at forskriftsforslaget vedtas slik som foreslått i høringen.

Videre foreslår vi ikrafttredelse fra 1. januar 2025.

Oslo, 15. november

Med hilsen

Kjetil Lund
Vassdrags- og energidirektør

Tore Langset
Direktør Reguleringsmyndigheten
for energi

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Sammendrag

RME og NVE anbefaler å flytte deler av innholdet i energilovforskriften (enf.) § 6-1 til systemansvarsforskriften (fos.) § 14a. Dette er for å tydeliggjøre myndighetsfordelingen mellom RME og NVE knyttet til rapportering av anleggsdata. Endringen innebærer at RME vil følge opp rapportering av anleggsdata til systemansvarlig iht. bestemmelsen i fos. § 14a.

NVE og RME anbefaler å beholde en bestemmelse i enf. § 6-1 som sikrer NVE tilgang til de anleggsdataene konsesjonær og anleggseier skal rapportere til systemansvarlig. I tillegg anbefaler vi en hjemmel for å kunne samle inn data utover det som blir rapportert til systemansvarlig.

NVE foreslår videre å utvide enf. § 6-1 i forhold til forslaget som ble lagt frem i høringsnotatet. Bakgrunnen for dette er at Energidepartementet (ED) la frem et forslag om en ny rapporteringsbestemmelse for solkraftverk i energilovforskriften 3-1 a, se høringsnotat av 26. juni 2024¹. NVE mener det vil være mest hensiktsmessig å samle rapporteringspliktene i en felles bestemmelse, og foreslår derfor en endring i enf. § 6-1.

RME anbefaler til slutt en endring av fos. § 18 om målinger og meldinger for å tilrettelegge for en sikker og pålitelig kommunikasjon mellom systemansvarlig og konsesjonærer i drift. Dette skal sikre at systemansvarlig alltid har mulighet til å nå relevante konsesjonærer med systemkritiske vedtak i drift. Forslaget til endring av fos. § 18 presiserer at konsesjonærer som er vesentlige for en effektiv drift og utnyttelse av regional- og transmisjonsnettet har en plikt til å motta og svare på meldinger fra systemansvarlig. I tillegg kan systemansvarlig pålegge funksjonalitet for dette.

Oppsummert anbefaler RME og NVE at forskriftsforslaget skal vedtas slik som foreslått i RME høringsdokument nr. 3/2024, med unntak av forslaget til ny § 6-1 i energilovforskriften, hvor vi foreslår en mindre endring.

¹ [Forslag til endringer i forskrift om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi m.m. \(innføring av effektgrense for konsesjonsplikt for solkraftverk\)](#)

1 Innledning

1.1 Om høringen

RME høringsdokument nr. 3/2024 Forslag om endringer i systemansvarsforskriften (fos.) og energilovforskriften (enf.) om rapportering mm., ble sendt på høring 28. juni 2024. Høringsfristen var 30. september 2024. RME og NVE har mottatt ni høringsuttalelser, av disse var tre uten merknader.

Høringsdokumentet er publisert på RMEs nettside. I tillegg ble høringsdokumentet sendt direkte til blant andre departementer, direktorater, statsforvaltere, kommuner, bransjeorganisasjoner, nettselskap, kraftprodusenter eller andre overordnede betegnelser. På samme nettsted ligger det også lenke til de innkomne høringsuttalelsene.

Følgende høringsinstanser hadde kommentarer til forslaget:

Aker BP ASA, BKK AS, Fornybar Norge, Grønt Hjerte, Justis- og beredskapsdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Samfunnsbedriftene Energi, Statkraft Energi AS, Statnett SF.

1.2 Om innholdet i oppsummeringsdokumentet

Dette oppsummeringsdokumentet gjør rede for hvilke høringsuttalelser som er kommet og RMEs og NVEs kommentarer til disse. Oppsummeringsdokumentet beskriver også den endelige forskriftsteksten.

Med mindre det uttrykkelig fremgår av dette oppsummeringsdokumentet at RME og NVEs forutsetninger eller tolkninger er endret etter høringen, vil vi bruke RME høringsdokument nr. 3/2024 ved tolkningen av forskriften. Dette gjelder selv om tolkningen ikke er gjentatt her.

RME og NVE anbefaler at forskriftsforslaget skal vedtas slik som foreslått i RME høringsdokument nr. 3/2024, med unntak av forslaget til ny § 6-1 i energilovforskriften, hvor vi foreslår en mindre endring.

2 Generelle innspill

I dette kapittelet presenterer vi innspill som ikke knytter seg til konkrete bestemmelser.

Fornybar Norge og *Statkraft* har understreket at det er viktig at NVE fortsetter arbeidet med å lette rapporteringsbyrden for aktørene og har fokus på å unngå dobbelrapportering.

Statnett støtter forskriftsendringene, men har noen forslag til justeringer. Statnett henviser til Energidepartementet (ED) sin høring av forskriftsendringer i energilovforskriften om solkraft¹. ED har foreslått en effektgrense for hvilke solkraftanlegg som skal være konsesjonspliktige. Med utgangspunkt i dette ønsker Statnett at ordlyden i fos. §§ 14, 14a og 18 endres til «konsesjonær og/eller anleggseier» der det tidligere kun har stått «konsesjonær». I fos. § 14a annet ledd har vi i høringen foreslått ordlyden «eier av produksjonsanlegg», og der ønsker Statnett at ordlyden også skal være «konsesjonær og/eller anleggseier». Statnett skriver at dersom solkraftanlegg under en viss størrelse blir fritatt fra konsesjonsplikt, bør de nevnte paragrafene fortsatt være gjeldende for disse anleggene.

2.1 Øvrige innspill fra høringsinstansene

Grønt Hjerte peker på nødvendigheten av videre endringer i regelverk for å fremme lokal energiproduksjon og -deling. Spesielt nevner de behov for utvidelse av delingsmuligheter, fjerning av begrensinger på produksjon bak målepunkt, lokal energibank og konsesjonsordninger som tillater samarbeid mellom flere aktører.

BKK støtter forslagene til forskriftsendringer. De skriver at det er viktig at retten til å samle informasjon og bruk av virkemidler er hjemlet i lovverket. Videre påpeker *BKK* at nettselskapene, slik som systemansvarlig, har et behov for informasjon og respons fra konsesjonærer og aktører i strømmettet, fordi det vil styrke driftssikkerheten og gi økt utnyttelse av nettet. Derfor mener *BKK* at nettselskapenes tilgang til informasjon og bruk av virkemidler også bør forankres i forskrift.

2.2 RMEs og NVEs generelle kommentarer

NVE merker seg at flere er opptatt av å ikke måtte rapportere de samme dataene til ulike aktører. NVE og RME er enig i at dette bør unngås der det er mulig. Som beskrevet i høringsnotatet, vil NVE fremdeles hente mye av den informasjonen som NVE har behov for direkte fra systemansvarlig. I forslaget til ny enf. § 6-1 står det at i tilfeller hvor systemansvarlig innhenter data som også NVE har behov for, skal systemansvarlig tilgjengeliggjøre dette for NVE. NVE vil fortsette å ha en tett dialog med bransjen om rapportering.

Slik RME oppfatter Statnetts innspill om at bestemmelsen bør rette seg mot eier av anlegg i stedet for konsesjonær, knytter dette seg til den foreslåtte forskriftsendringen om konsesjonsplikt for solkraftanlegg. RME er enig i at eventuelle endringer i konsesjonspliktgrenser og omfang vil kunne medføre at disse anleggene ikke lenger er omfattet av enkelte bestemmelser i forskriften, deriblant §§ 14, 14a og 18. RME har også gitt høringsinnspill til ED om at det bør gjøres en vurdering av hvilken påvirkning det vil ha for andre lover og forskrifter dersom solkraftanlegg under foreslått effektgrense ikke trenger konsesjon. Vi forutsetter derfor at behov for å hensynta anlegg uten konsesjon også i systemansvarsforskriften, blir redegjort for i ED sin prosess med forskriftsendringen i energilovforskriften. Eventuelle konsekvenser og behov for endring i annet regelverk bør gjøres i etterkant av ED sin beslutning.

RME mener også at en endring av ordlyd til «konsesjonær og eller anleggseiere» er en utvidelse av hvem som får plikter etter bestemmelsen. En utvidelse av pliktsubjekter vil innebære en såpass stor endring i forhold til forslaget som var sendt på høring, at det krever en ny høring. Vi vil derfor ikke ta Statnett sitt innspill til følge.

Når det gjelder Statnetts forslag til ordlyden «konsesjonær og/eller eier av produksjonsanlegg» i §14a annet ledd, og ikke kun eier av produksjonsanlegg, legger RME til grunn at «eier av produksjonsanlegg» også vil dekke informasjonsbehovet til Statnett for anlegg som ikke har anleggskonsesjon iht. EDs høringsforslag om endring av konsesjonspliktig grense for solkraftanlegg.

Vi har videre notert oss innspillene fra *Grønt Hjerte* om behov for ytterligere regelverksendringer for å fremme lokal energiproduksjon og -deling. Siden innspillene ikke er knyttet til noen av forslagene som var på høring nå, vil vi imidlertid ikke kommentere de ytterligere i dette dokumentet.

Vi har også notert oss BKK sitt innspill om at nettselskapene bør få forskriftsfestet tilgang til informasjon og bruk av virkemidler på samme måte som systemansvarlig. RME mener at dette ligger utenfor omfanget og intensjonen med de forskriftsendringene vi har foreslått i denne høringen, og vi vil derfor ikke kommentere dette høringsinnspillet videre.

3 Kommentarer til de enkelte bestemmelsene

I dette kapittelet presenterer vi høringsinstansenes innspill til de enkelte bestemmelser.

Vi kommenterer ikke nærmere på de bestemmelser vi ikke har fått høringsinnspill på. For disse bestemmelsene vil NVE og RME bruke RME høringsdokument nr. 3/2024 ved tolkningen av forskriften.

I forslaget har vi foreslått å flytte deler av gjeldende energilovforskriften (enf.) § 6-1 til systemansvarsforskriften (fos.) § 14a. De innspillene vi har mottatt til selve flyttingen, samt RMEs og NVEs kommentarer til dette, vil bli behandlet under vurderingen av forslaget til fos. § 14a.

3.1 Energilovforskriften § 6-1

3.1.1 Gjeldende bestemmelse

§ 6-1. Rapportering av anleggsdata før idriftsettelse

Konsesjonær for anlegg i eller tilknyttet regional- eller transmisjonsnett plikter å rapportere anleggsdata til systemansvarlig.

Eiere av produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett plikter å rapportere anleggsdata til systemansvarlig.

Rapporteringen etter første og annet ledd skal skje før nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg settes i drift. For produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett skal områdekonsesjonær kontrollere at anleggsdata er rapportert til systemansvarlig før nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan settes i drift.

Systemansvarlig skal fastsette en nedre ytelsesgrense for hvilke produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett som omfattes av plikten i første og andre ledd.

Systemansvarlig skal fastsette format, innhold og frist for rapportering etter denne paragrafen.

Systemansvarlig skal sende forslag til nedre ytelsesgrense, format, innhold og frist etter fjerde og femte ledd på høring til berørte aktører. Etter gjennomført høring skal forslaget sendes Norges vassdrags- og energidirektorat for godkjenning, sammen med en oppsummering av høringsuttalelsene. Godkjenning kan nektes dersom Norges vassdrags- og energidirektorat finner at forslaget ikke er hensiktsmessig utformet. Før iverksettelse skal berørte aktører varsles og gis en rimelig frist for å tilpasse seg. Tilsvarende fremgangsmåte benyttes ved endring av nedre ytelsesgrense, format, innhold og frist. Norges vassdrags- og energidirektorat kan gi pålegg om endring.

Systemansvarlig skal sørge for systemer og rutiner som sikrer en effektiv rapportering i henhold til denne paragrafen.

Systemansvarlig skal fortløpende oversende til Norges vassdrags- og energidirektorat opplysninger innrapportert etter første og andre ledd, etter de kravene Norges vassdrags- og energidirektorat setter.

3.1.2 Høringsdokumentets forslag

§ 6-1. Rapporteringsplikt for kraftsystem-, anleggs-, tilstands- og geografiske data

Konsesjonær for anlegg i eller tilknyttet regional- eller transmisjonsnettet plikter å rapportere kraftsystem-, anleggs-, tilstands- og geografiske data for anlegget til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Eiere av produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnettet plikter å rapportere anleggs-, tilstands- og geografiske data for anlegget til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan pålegge at rapportering etter første og annet ledd skal skje til systemansvarlig.

Dersom data etter bestemmelsens første og annet ledd er rapportert til systemansvarlig, plikter systemansvarlig å oversende eller tilgjengeliggjøre disse dataene til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Norges vassdrags- og energidirektorat fastsetter nærmere krav til innhold, format og tidspunkt for rapportering etter denne bestemmelsen.

3.1.3 Høringsinstansenes innspill

Alle aktørene som har kommentert forslaget om endringer i energilovforskriften har vært positive til forslaget.

BKK uttaler at de støtter at myndighetsorganene får tydelig hjemmel til å samle inn informasjon fra relevante aktører. De viser til at tydelig hjemmel for datainnsamling er viktig for en langsiktig forvaltning og sikker drift av kraftsystemet.

Fornybar Norge støtter forslaget, og mener forslaget både er forståelig og nødvendig. De mener også at forslaget vil gi NVE et bedre grunnlag for å overvåke og ivareta sikkerheten i energisystemet, og påpeker at dette er avgjørende for beredskap og samfunnssikkerhet i dagens kraftsystem.

Statkraft støtter forslaget om at NVE får beholde en hjemmel som sikrer tilgang til informasjon fra aktørene.

Grønt Hjerte mener at rapporteringskravene bør være klare og enkle å følge, for at nøyaktige data kan leveres til rett tid uten unødvendig administrativ byrde.

3.1.4 NVEs kommentarer

NVE har vurdert innspillene og mener disse ikke gir grunnlag for å endre bestemmelsen som ble sendt på høring.

Samtidig viser vi til at NVE i forbindelse med ED har hatt et forslag om en ny konsesjonspliktgrense for solkraftverk ute på høring. I denne høringen er det også foreslått en egen bestemmelse om rapportering for solkraftverk. NVE mener det er mest hensiktsmessig om rapporteringspliktene til anleggskonsesjonærer plasseres i samme bestemmelse. NVE har vært i dialog med ED om dette, og de støtter denne vurderingen.

I høringen med forslag om konsesjonsplikt for solkraftanlegg ble følgende bestemmelse foreslått om rapportering:

§ 3-1 a Opplysnings- og rapporteringsplikt

Eier av anlegg uten konsesjonsplikt skal rapportere til Norges vassdrags- og energidirektorat tidspunkt for når anlegget har fått endelig tillatelse etter plan- og bygningsloven.

Konsesjonær for konsesjonspliktige anlegg og eier av anlegg etter forskriften § 3-1 annet ledd og [nytt] tredje ledd skal oversende til Norges vassdrags- og energidirektorat opplysninger om:

- a. anleggets installerte effekt*
- b. dato for anleggets idriftsettelse*
- c. anleggets investerings-, drifts- og vedlikeholdskostnader*
- d. digitale kartfiler og*
- e. resultat fra eventuelle for- og etterundersøkelser.*

NVE vurderer at mye av dette vil være omfattet av forslaget til ny § 6-1 i energilovforskriften. Vi vurderer at det kun er forslagets bokstav b) og c) som ikke vil være omfattet av forslaget. Bokstav b) mener NVE det ikke er behov for å innføre et rapporteringskrav om på nåværende tidspunkt. Vi foreslår derfor å endre forslaget til § 6-1 slik at dette også inkluderer kostnadsdata. Med kostnadsdata så mener vi kostnader knyttet til investeringer, drift og vedlikehold av anleggene. Hvilke anlegg som vil være omfattet av denne rapporteringsplikten vil fremgå av retningslinjene som blir vedtatt i medhold av enf. § 6-1.

NVE har videre fått opplyst fra ED om at ingen hadde innvendinger mot forslaget om rapporteringsplikt for solkraftverk i enf. § 3-1 a, og at flere høringsparter var positive til forslaget.

3.1.5 Endelig forskriftstekst

§ 6-1. Rapporteringsplikt for kraftsystem-, anleggs-, tilstands- og geografiske data

Konsesjonær for anlegg i eller tilknyttet regional- eller transmisjonsnett plikter å rapportere kraftsystem-, anleggs-, tilstands-, kostnads- og geografiske data for anlegget til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Eiere av produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett plikter å rapportere anleggs-, tilstands-, kostnads- og geografiske data for anlegget til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan pålegge at rapportering etter første og annet ledd skal skje til systemansvarlig.

Dersom data etter bestemmelsens første og annet ledd er rapportert til systemansvarlig, plikter systemansvarlig å oversende eller tilgjengeliggjøre disse dataene til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Norges vassdrags- og energidirektorat fastsetter nærmere krav til innhold, format og tidspunkt for rapportering etter denne bestemmelsen.

3.2 Systemansvarsforskriften § 14a

3.2.1 Gjeldende bestemmelse

Bestemmelsen står i dag i enf. § 6-1, og er gjengitt i kapittel 3.1.1.

3.2.2 Høringsdokumentets forslag

§ 14a. Rapportering av anleggsdata før idriftsettelse

Konsesjonær for anlegg i eller tilknyttet regional- eller transmisjonsnettet plikter å rapportere anleggsdata til systemansvarlig.

Eiere av produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnettet plikter å rapportere anleggsdata til systemansvarlig.

Rapporteringen etter første og annet ledd skal skje før nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg settes i drift. For produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett skal områdekonsesjonær kontrollere at anleggsdata er rapportert til systemansvarlig før nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan settes i drift.

Systemansvarlig skal fastsette en nedre ytelsesgrense for hvilke produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnettet som omfattes av plikten i første og andre ledd.

Systemansvarlig skal fastsette format, innhold og frist for rapportering etter denne paragrafen.

Systemansvarlig skal sørge for systemer og rutiner som sikrer en effektiv rapportering i henhold til denne bestemmelsen.

3.2.3 Høringsinstansenes innspill

Alle aktørene som har kommentert forslaget om å flytte deler av energilovforskriften § 6-1 til systemansvarsforskriften § 14a, støtter forslaget.

Fornybar Norge, Grønt hjerte og Samfunnsbedriftene støtter at det blir en tydeligere fordeling av ansvar mellom myndighetene når det gjelder oppfølging av rapporteringsordninger.

Statnett støtter forslaget, men ønsker at bestemmelsens første ledd også skal kunne omfatte eiere av anlegg, og ikke kun konsesjonærer. Dette er beskrevet nærmere og kommentert under «Generelle kommentarer».

3.2.4 RMEs kommentarer

På bakgrunn av kommentarene vurderer RME at vi opprettholder det opprinnelige forslaget til forskriftsbestemmelse.

3.2.5 Endelig forskriftstekst

§ 14a. Rapportering av anleggsdata før idriftsettelse

Konsesjonær for anlegg i eller tilknyttet regional- eller transmisjonsnett plikter å rapportere anleggsdata til systemansvarlig.

Eiere av produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett plikter å rapportere anleggsdata til systemansvarlig.

Rapporteringen etter første og annet ledd skal skje før nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg settes i drift. For produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett skal områdekonsesjonær kontrollere at anleggsdata er rapportert til systemansvarlig før nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan settes i drift.

Systemansvarlig skal fastsette en nedre ytelsesgrense for hvilke produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett som omfattes av plikten i første og andre ledd.

Systemansvarlig skal fastsette format, innhold og frist for rapportering etter denne paragrafen.

Systemansvarlig skal sørge for systemer og rutiner som sikrer en effektiv rapportering i henhold til denne bestemmelsen.

3.3 Systemansvarsforskriften § 18

3.3.1 Gjeldende bestemmelse

§ 18. Målinger og meldinger

Systemansvarlig kan pålegge konsesjonær å overføre til systemansvarlige de målinger og meldinger som er nødvendig for en effektiv drift og utnyttelse av kraftsystemet.

3.3.2 Høringsdokumentets forslag

§ 18. Målinger og meldinger

Systemansvarlig kan pålegge konsesjonær å overføre til systemansvarlige de målinger og meldinger som er nødvendig for en effektiv drift og utnyttelse av kraftsystemet.

Konsesjonær som har anlegg som er vesentlig for effektiv utnyttelse og drift av regional- og transmisjonsnett skal motta og svare på meldinger fra systemansvarlig. Systemansvarlig kan pålegge konsesjonærene funksjonalitet for å motta meldinger.

3.3.3 Høringsinstansenes innspill

Fornybar Norge støtter intensjonen med endringen i fos § 18, men påpeker at det er nødvendig med en avklaring rundt hjemmelsgrunnet for systemansvarlig. De ønsker spesielt avklaring av hva endringen gir systemansvarlig rett til å pålegge konsesjonærene. *Fornybar Norge* ønsker en tydeliggjøring av rekkevidden til den nye hjemmelen, spesielt om systemansvarlig skal kunne pålegge konsesjonærene funksjonalitet for å motta meldinger, enten det er for kontakt med driftsansvarlig eller for helautomatiske elektroniske aktiveringsmeldinger.

Statkraft mener at forslaget ikke tilstrekkelig tydeliggjør hva systemansvarlig har hjemmel til å pålegge aktørene. De ønsker at RME klargjør om hjemmelen kun gjelder rutiner for å kunne bli kontaktet, for eksempel per telefon, eller om det også inkluderer retten til å pålegge aktørene å motta helautomatiske elektroniske aktiveringsmeldinger. Statkraft påpeker at sistnevnte vil være en betydelig større endring og mener at det bør avklares for å tydeliggjøre rammene for systemansvarlig ved utarbeidelse av retningslinjene til fos. § 18.

Samfunnsbedriftene Energi støtter forslaget og påpeker at regelverket bør sikre en sikker drift og forvaltning av kraftsystemet, samt effektiv kommunikasjon mellom systemansvarlig og konsesjonærer. Samtidig påpeker de at krav til driftskommunikasjon kan føre til økte kostnader for konsesjonærer i oppstartsfasen. De ber om at det tas hensyn til dette, slik at små- og mellomstore selskaper ikke pålegges uforholdsmessig store kostnader.

Statnett støtter forslaget med noen forslag til justeringer. De legger til grunn at «å motta og svare på meldinger» innebærer at anlegg skal respondere og regulere i henhold til de vedtak som fattes. Statnett mener også at ordlyden «regional- og transmisjonsnett» er for snevert, og foreslår at bestemmelsen skal gjelde for hele kraftsystemet, slik at også distribusjonsnett er omfattet.

Grønt Hjerte mener forslaget til forskriftsendring i fos § 18 er positivt. De foreslår at fos. § 18 også inkluderer krav om interoperabilitet mellom ulike systemer. Med det refererer de til ulike systemer og teknologiers evne til å kommunisere og operere sammen sømløst. Grønt Hjerte mener at det vil sikre effektiv energideling mellom forskjellige aktører og teknologier.

3.3.4 RMEs kommentarer

Til Statnett sin forståelse av at «å motta og svare på meldinger» også innebærer at anlegg skal regulere i henhold til vedtaket som fattes, vurderer RME at “å motta og svare på meldinger” innebærer at en konsesjonær skal kunne motta meldinger fra systemansvarlig og svare på dem. Konsesjonær vil ikke i henhold til denne bestemmelsen ha plikt til å foreta regulering, det er heller noe som vil følge av vedtaket systemansvarlig formidler og lydighetsplikten jf. fos. § 26.

RME vurderer at Statnett sin kommentar om at ordlyden i bestemmelsen bør være for hele kraftsystemet, heller enn for regional- og transmisjonsnett, ikke fører til en endring av bestemmelsen som er foreslått i høringen. RME vurderer at ordlyden foreslått i høringen vil kunne omfatte konsesjonærer i distribusjonsnett dersom de er vesentlige for driften av regional- og transmisjonsnett. Dette innebærer at Statnett har mulighet til å pålegge konsesjonærer i distribusjonsnett funksjonalitet for å motta meldinger, dersom disse er vesentlig for effektiv utnyttelse og drift av regional- og transmisjonsnett.

Både Fornybar Norge og Statkraft ber om at omfanget av Statnetts hjemmel i henhold til forskriften avklares. RME mener hjemmelen innebærer at Statnett kan stille krav til funksjonalitet for kommunikasjon mellom systemansvarlig og konsesjonær. Med det mener RME at funksjonaliteten skal legge til rette for en sikker og pålitelig kommunikasjon mellom driftsansvarlig hos konsesjonær og systemansvarlig slik at systemansvarligs vedtak i drift med sikkerhet vil bli mottatt av konsesjonæren. Videre understreker RME at Statnetts hjemmel til å pålegge funksjonalitet iht. fos. § 18 skal være innenfor rammen av anleggets fysiske begrensninger, og skal ikke føre til en investering i det fysiske kraftverket. Det er systemansvarlig som skal utforme retningslinjer for bestemmelsen, og disse retningslinjene

skal høres med bransjen og godkjennes av RME før de blir gjeldende. RME legger til grunn at systemansvarlig vil gjennomføre en kost-nytteanalyse for de kravene til funksjonalitet de legger frem i retningslinjene, også dersom senere endringer av retningslinjene medfører vesentlige endringer for konsesjonærene.

RME har forståelse for Samfunnsbedriftene Energi sin kommentar om at krav til driftskommunikasjon ikke bør være uforholdsmessig tyngende for små- og mellomstore bedrifter. Vi vil understreke at et anlegg må være vesentlig for driften av transmisjons- og regionalnettet for at det kan bli stilt krav om funksjonalitet for kommunikasjon mellom systemansvarlig og konsesjonæren. Ved utarbeidelse av retningslinjer for bestemmelsen legger vi til grunn at systemansvarlig gjør en kost-nytteanalyse for de ulike kravene til funksjonalitet de kan pålegge. Det skal hindre at konsesjonærer får urimelig store kostnader.

Grønt Hjerter foreslår å inkludere krav om interoperabilitet mellom ulike systemer i forskriften. Vi anser ikke at forskriftsbestemmelsen hindrer interoperabilitet, men mener at et spesifikt krav om interoperabilitet bør utredes i større grad før det kan fastsettes i forskrift. Det er også en såpass stor endring fra hva som er foreslått i høringen at det krever ny høring dersom det skal forskriftsfestes.

3.3.5 Endelig forskriftstekst

§ 18. Målinger og meldinger

Systemansvarlig kan pålegge konsesjonær å overføre til systemansvarlige de målinger og meldinger som er nødvendig for en effektiv drift og utnyttelse av kraftsystemet.

Konsesjonær som har anlegg som er vesentlig for effektiv utnyttelse og drift av regional- og transmisjonsnettet skal motta og svare på meldinger fra systemansvarlig. Systemansvarlig kan pålegge konsesjonærene funksjonalitet for å motta meldinger.

4 Endelig forskriftstekst

4.1 Energilovforskriften

§ 6-1. Rapporteringsplikt for kraftsystem-, anleggs-, tilstands- og geografiske data

Konsesjonær for anlegg i eller tilknyttet regional- eller transmisjonsnettet plikter å rapportere kraftsystem-, anleggs-, tilstands-, kostnads- og geografiske data for anlegget til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Eiere av produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnettet plikter å rapportere anleggs-, tilstands-, kostnads- og geografiske data for anlegget til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Norges vassdrags- og energidirektorat kan pålegge at rapportering etter første og annet ledd skal skje til systemansvarlig.

Dersom data etter bestemmelsens første og annet ledd er rapportert til systemansvarlig, plikter systemansvarlig å oversende eller tilgjengeliggjøre disse dataene til Norges vassdrags- og energidirektorat.

Norges vassdrags- og energidirektorat fastsetter nærmere krav til innhold, format og tidspunkt for rapportering etter denne bestemmelsen.

4.2 Systemansvarsforskriften

§ 14a. Rapportering av anleggsdata før idriftsettelse

Konsesjonær for anlegg i eller tilknyttet regional- eller transmisjonsnett plikter å rapportere anleggsdata til systemansvarlig.

Eiere av produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett plikter å rapportere anleggsdata til systemansvarlig.

Rapporteringen etter første og annet ledd skal skje før nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg settes i drift. For produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett skal områdekonsesjonær kontrollere at anleggsdata er rapportert til systemansvarlig før nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan settes i drift.

Systemansvarlig skal fastsette en nedre ytelsesgrense for hvilke produksjonsanlegg tilknyttet distribusjonsnett som omfattes av plikten i første og andre ledd.

Systemansvarlig skal fastsette format, innhold og frist for rapportering etter denne paragrafen.

Systemansvarlig skal sørge for systemer og rutiner som sikrer en effektiv rapportering i henhold til denne bestemmelsen.

§ 18. Målinger og meldinger

Systemansvarlig kan pålegge konsesjonær å overføre til systemansvarlige de målinger og meldinger som er nødvendig for en effektiv drift og utnyttelse av kraftsystemet.

Konsesjonær som har anlegg som er vesentlig for effektiv utnyttelse og drift av regional- og transmisjonsnett skal motta og svare på meldinger fra systemansvarlig. Systemansvarlig kan pålegge konsesjonærene funksjonalitet for å motta meldinger.

NVE

Reguleringsmyndigheten
for energi – RME

Reguleringsmyndigheten for energi

Middelthuns gate 29
Postboks 5091 Majorstuen
0301 Oslo
Telefon: (+47) 22 95 95 95